

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **D. D.**, zastoupen Mgr. Davidem Macháčkem, advokátem se sídlem T. G. Masaryka 108, Kladno, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 1, Praha 1 v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 3. 2018, č. j. 11 A 1/2017 – 388,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Usnesením žalovaného ze dne 11. 8. 2016, č. j. MK 51095/2016 OC, bylo podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zastaveno řízení o návrhu žalobce na registraci Konopné církve, který žalobce podal podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností. Ministr kultury rozhodnutím ze dne 22. 12. 2016, č. j. MK 78898/2016 OLP, zamítl rozklad žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalovaný shledal návrh na registraci církve zjevně nepřipustným, neboť předmět činnosti a víry členů Konopné církve, tj. víra v prospěšnost rostliny s názvem konopí seté (*Cannabis sativa*) a její šíření, nelze zahrnout pod pojem náboženství s tím, že tato organizace, i přes její název, nespadá pod charakteristiku církve a náboženské společnosti.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí ministra kultury o rozkladu žalobou u Městského soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 15. 3. 2018, č. j. 11 A 1/2017-388, zrušil rozhodnutí ministra kultury a prvostupňové rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Postup žalovaného ústící v zastavení správního řízení pro zjevnou nepřipustnost nebyl podle městského soudu v souladu se zákonem. K závěru o zjevné právní nepřipustnosti dospěl žalovaný fakticky po meritorním posouzení žádosti, tedy po hodnocení víry členů k registraci navrhované církve a po interpretaci neurčitěho právního pojmu „náboženství“. Zabýval se rovněž tím, zda lze pod tento pojem podřadit konkrétní skutková zjištění v této věci. Závěr, že Konopná církev nenaplňuje charakteristiku církve a náboženské společnosti, zjevně nebyl zřejmý na první pohled, ale teprve po hodnocení znaků náležejících církvím a náboženským společnostem. Rovněž hodnocení konopí setého jako rostliny obsahující omamnou látku a nakládání s touto rostlinou je striktně regulováno zákonem. Ve vztahu k těmto skutečnostem již jde o hodnocení splnění podmínek předpokládaných zákonem o církvích a náboženských společnostech. Má-li takové hodnocení vyústit v závěr o jejich nesplnění, je na místě zamítnutí registrace, nikoli zastavení řízení pro zjevnou právní nepřipustnost.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, kterou následně opakovaně doplňoval. Rovněž se kasační stížností domáhal osvobození od placení soudních poplatků za řízení a rovněž ustanovení právního zástupce pro toto řízení. O naposledy uvedené žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť stěžovatel následně založil do soudního spisu plnou moc udělenou Mgr. Macháčkovi k zastupování v tomto řízení. Rovněž kasační soud samostatně nerozhodoval s ohledem na výsledek řízení o kasační stížnosti o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků. Před úvahou, zda stěžovatel případně zcela či částečně splňuje podmínky pro osvobození, bylo třeba uvážit o přípustnosti kasační stížnosti jako takové.

[4] Jednotící okolností spojující jednotlivá obsáhlá podání stěžovatele je přesvědčení o tom, že pro legitimitu, legalitu a činnost náboženského sboru je zásadní položení předběžných otázek Soudnímu dvoru Evropské unie, což Městský soud v Praze vědomě pominul. Podle stěžovatele je bez vyřešení těchto otázek „ohrožena právní identita sboru a jeho modlitebních předmětů“. Stěžovatel je přesvědčen, že „trestní justice nepravdivými a účelovými rozhodnutími od 1. 1. 2010 odmítá podat tyto předběžné otázky, přičemž jejich vyřešení je pro činnost výzkumu, sboru a asociace životně důležité“. Přestože měl městský soud podle stěžovatele dostatek důkazů o těchto zločinech (stěžovatel v jiných podáních specifikuje jednotlivá trestní řízení, jejichž předmětem byla nedovolená výroba a držení omamných látek, ústící v odsouzení obžalovaných osob), předběžné otázky přesto nepodal, ačkoli musí vědět, že správní orgán není ve správním řízení oprávněn tyto otázky řešit.

[5] Stěžovatel následně specifikoval otázky, jejichž předložení Soudnímu dvoru se domáhal. Domáhal se odpovědi, zda § 24a a § 24b zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a § 79 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, je třeba považovat za technické předpisy, které jsou vzhledem k tomu, že nebyly oznámeny Evropské komisi dle směrnice 2015/1535, nevymahatelné vůči jednotlivci. Rovněž odpovědi, zda a v jakém rozsahu je aplikovatelný zákon č. 50/2013 Sb. v části, ve které přiznává právo na pěstování konopí za léčebnými účely a rovněž zda § 5 odst. 5, § 8 odst. 1 a § 29 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, rovněž nepředstavují technický předpis s požadavkem notifikace k jejich vymahatelnosti. Dále se stěžovatel domáhal posouzení, zda požadavky zákona o léčivech a zákona o omamných látkách na jakost léčebného konopí vhodného pro léčebné použití oproti jiným odrudám konopí, jsou v souladu s čl. 34 Smlouvy o fungování EU. Městskému soudu stěžovatel konečně vytkl způsob, jakým se vypořádal s obsahově obdobnými námitkami týkajícími se předložení předběžných otázek. Městský soud totiž uzavřel, že žalobou bylo posuzováno rozhodnutí výlučně procesního charakteru bez zásadních vazeb na právo EU. Ve věci proto nevystala potřeba řešit otázku výkladu smluv či platnosti aktů přijatých institucemi, orgány či jinými subjekty Unie.

[6] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřipustnou.

[7] Z § 78 odst. 1 a 7 s. ř. s. vyplývá, že soud rozhodující ve správním soudnictví žalobou napadené rozhodnutí zruší v případě, že je podaná žaloba důvodná. Pokud tomu tak naopak není, žalobu zamítne. Soudu rozhodujícímu ve správním soudnictví nepřísluší (až na zákonné výjimky, mezi něž však tato věc nepatří) nahrazovat vlastním meritorním rozhodnutím rozhodnutí správního orgánu. Jeho činnost se omezuje na posouzení zákonnosti vydaného správního rozhodnutí, včetně přezkumu postupu v řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo. Ve věci není pochyb, že byl stěžovatel v řízení před městským soudem procesně úspěšný, žalobou napadené rozhodnutí bylo správním soudem zrušeno. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost podal účastník, který byl v předcházejícím řízení o žalobě před městským soudem procesně úspěšný, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve přípustností kasační stížnosti.

pokračování

Ani stěžovatel ve svých podáních nezpochybňuje, že městský soud rozhodl v jeho prospěch, pokud zrušil žalobou napadené rozhodnutí včetně rozhodnutí prvostupňového. Výhrady má vedle neúměrné délky řízení především k důvodům, o které městský soud své rozhodnutí opřel. Domnívá se, že bylo třeba zohlednit „evropský rozměr“ jím předkládané problematiky. Výhrady stěžovatele tak míří nikoli proti výroku rozsudku městského soudu, ale proti jeho odůvodnění.

[8] Podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li stanoveno jinak. Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. je kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, nepřipustná.

[9] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012 – 41, k následujícímu závěru: „*Kasační stížnost podaná účastníkem, který byl v řízení před krajským soudem procesně úspěšný a který nenamítá, že krajský soud měl výrokem ve věci rozhodnout jinak, je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná.*“

[10] V posuzované věci se stěžovatel předmětnou kasační stížností domáhal, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu. Městský soud však rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, čímž rozhodl ve prospěch stěžovatele a umožnil tak, aby věc byla žalovaným znovu projednána. Tak se i v mezidobí děje, jak vyplývá z přípisu žalovaného ze dne 18. 12. 2018, kterým je stěžovatel v souvislosti s pokračujícím řízením ve věci registrace Konopné církve poučen o ukončení shromažďování podkladů rozhodnutí a rovněž poučen o právu se k podkladům vyjádřit ve stanovené lhůtě. Stěžovatel byl tedy v řízení před krajským soudem procesně plně úspěšný. V kasační stížnosti nenamítá, že měl městský soud výrokem ve věci rozhodnout jinak.

[11] Nejvyšší správní soud je vázán uvedeným závěrem rozšířeného senátu, proto podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. kasační stížnost odmítl, neboť je dle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná.

[12] K požadavku stěžovatele na předložení předběžných otázek Soudnímu dvoru je vhodné v souladu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2011, č. j. 2 Ans 9/2011 - 336, připomenout, že v případě předběžné otázky podle čl. 267 Smlouvy o fungování EU vnitrostátní soudy obecně nestíhají povinnost předběžnou otázku podat. Taková povinnost dopadá za situací předpokládaných čl. 267 Smlouvy o fungování EU a judikaturou jej vykládající pouze na soud, „*jebož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva.*“ Takovým soudem Městský soud v Praze není, na rozdíl například od Nejvyššího správního soudu. Jak však zejména připomněl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 7. 2007, sp. zn. 3 As 22/2006 (publ. pod č. 1321/2007 Sb. NSS): „*První a základní podmínkou pro položení předběžné otázky krajským soudem nebo Nejvyšším správním soudem však je, že tyto soudy považují rozhodnutí Soudního dvora Evropských společností o předběžné otázce za nutné k tomu, aby ve věci mohly rozhodnout.*“ Nad rámec závěru o nepřipustnosti kasační stížnosti je proto třeba přisvědčit odůvodnění městského soudu (bod 19. rozsudku), proč nebyly splněny podmínky pro položení předběžných otázek. Těžiště rozhodnutí městského soudu skutečně nespočívalo v posouzení hmotněprávních podmínek pro registraci navrhované církve, ale v tom, že nebyly splněny podmínky pro zastavení správního řízení namísto meritorního posouzení žádosti stěžovatele. Městský soud proto nepochybil, pokud neshledal důvod k předložení předběžných otázek a tento důvod neshledal následně ani Nejvyšší správní soud.

[13] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanoveními § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Podle § 10 odst. 3 věta třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Protože byla kasační stížnost odmítnuta, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti stěžovatele o osvobození od placení soudních poplatků a rovněž o případné následné povinnosti soudní poplatek uhradit.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 20. prosince 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu